

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrské slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :
 Doma . . . . . 3 K.
 v Ameriko . . . . . 6 K.
 za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma . . . . . 2 K.
 v Ameriko vsakomi na njegov naslov . . . . . 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Sreca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensovcih,
 Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Sreca Jezušovoga vkúp je na leto :
 domá, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo . . . . . 4 K.
 če samo za ednoga . . . . . 5 K.
 v Ameriko vsakomi naročniki na njegov lasten naslov . . . . . 8 K.

Bojišče — čas pokore.

Što more biti v vojski na bojnom poli, on má dosta prilike, da lejko vse težave, štere more tam prenašati, obráča za pokoro, če le dobrovolno trpí. Ar vojna služba loči vojaka od oče i matere, od bratov i sester, od znancov i prijatelov, od domačega kraja, od navadnoga življenja. V vojsko pozvani vojáki vse zapústijo za vero, dom i krála. Odtrgati morejo srce od drági peršon, od prijétnih reči. Trbé slovo vzéti, odpovedati se známomi kraji, lüblénomi lüstvi i odpotúvati v neznáne kraje, kje se govori túji jezik . . .

Že tá težka ločitev, pripravi vojaka, da de mogeo vse zapústiti, več žrtvovati. Pripravi ga, da radovolno, mirnodušno prestopi križe i težave vojaške službe. I či pride v vojno črto, tam je še le puno križov i težav. Tam si more vsaki od prostoga do generála kaj pritrpati, se more zatajüvati, more premagati svojo volo.

Pritrgati si more; večkratni posti so njemi naloženi. Nega jestvine včasi i pijače, ne tobáka, ne postelé, kak bi vse to sam rad i kak je meo domá. Ne počitka, ne veselíc, kakših si žele.

Zatajüvati se more na vseh počútkih. Kaj trpijo njegove roke od zime, kaj trpijo njegove noge v blati, v zimí v snegi, v dugih pohodih. Kaj trpijo njegove oči od vnogoga verüstüvanja vnoči, od tenkoga gledanja proti sovražnikom, od dina i megle.

Kaj trpijo njegova vüha od vednoga grmljenja topov, od pokanja pušk. Kaj trpi celo telo, ár se ne more preoblečti, i znebiti domači stvari. Premagati more svojo volo.

Ne more protistáti zapovedí, nesme protigučati svojim predstojnikom, nesmé niti pitati za zrok, zakaj more

včiniti to i ono. On je pod ostrov vojáskov oblástjov.

Nema svoje vole, njegova vola je vtopena v volo njegovih višjih. Vej pravi evangelski stotnik :

„Tüdi jaz sem pod oblastjov i mám vojake pod seboj i zapovem tomi: Idi i ide. I ovomi: pridi i pride. I svojemi slugi: Včini to i včini.“ (Mat. 9.)

Vojaki na vojski morejo pozábiti na sébe i meti občinski hasek pred očmi. Nositi morejo več križov, ne samo ednoga. Či vzemejo te kríže prostovolno z lübezni do Jezüša Kristüša na svoje rame, teda so njegovi vučenicje i idejo za njim.

„Či što šče za menov príti, naj zataji samoga sébé, naj vzeme vsaki den križ na svoje rame i tak naj hodi za menov.“ (Mat. 8., 34).

Vojna služba tak kaže pot do popolnosti, ár izpraznúje vojaka sebičnosti, samolübjja, vči ga, zatajüvati samoga sébé i kak n-j nosi križe i težave. Vse to ga vči prenašati v vékšoj meri, včasi više cloveče moči.

Vojna služba pa odvrača vojaka od hüdogo, od greha. Istina vseh bližnjih prilóžnosti njemi ne vzeme za greh, ali dosta takših prilóžnosti odstrani ali je pa bár spremeni v oddaljene prilóžnosti, ki ne so tak pri rokah. Či je što rad preklinjao, istina tüdi má prilíko v vojski kunoti, nego ár njemi je sod v jezeri oblikah pred očmi stoji, zapústi ležej preklinjanje, ár si večkrat misli, ka či kakšo takšo reč pové, ga lahko v tistom hipi zgrábi smrt i ga pripela pred sodbo. Či je što rad pijáncüvao, tam v bojnoj črti spozna, da si le strezen reši življenje i dobro zadene sovražnika.

Či je šteri mladénc ali mož rad po noči okoli klantivao i povesi kráto drügim spanje, na bojišči more vnoči

po patroli hoditi, včasí težko, tiho, z mučéčim pozvedávánjom. Oh kak rad bi zdaj spao, pa more na nogaj býti. Tam nájde vekše skrbi kak so vsakdenešnje malenkosti. Tam njegov jezik otihné, ali pa more govoriti tiho i malo, resnobno i pravico.

V vojni se zamušijo ali bár nekoliko zadelajo vretine, iz šterih tečejo grehí. Poželenje oči preminé. Mesta so porušena, vesi zgorene, najlepše njive posejane s krogkami — o, kak miné posvetno blago! Što bi sí na pepeo vezao srce! Poželenje tela se zmenjša. Kak bi mogeo nečisto grešiti, gda angeo smrti okoli oznanüje, šteri spadnejo vpridočoj bitki! Gizdost življenja zgübi tam svojo moč. Tam leži mrteo častnik v visoki uniformi, tam nesejo ranjenca ki je doma miljoner, tam pokaplejo v preprosti grob vučenjaka, tam vežejo moža, ki je plemenitoga stana. Sovražnikova krogla se niednoga ne ognola teh imenitníkov. Posvetna čast jih ne rešila nesreče. Posvetna čast jih je znábiti celo izpostavila nesreči. Zakaj bi hrepenel po posvetnoj časti, gda ne more pomagati v najhüjšoj nevarnosti? Takše i vednake misli se lahko zbüdjávajo vojáki, gda gleda razne prizore na bojišči. Te misli ga odvráčaajo od hüdogo, ločijo njegovo srce od posvetnosti, da ležej hodi pot pokore. Oh da bi vsaki vojak težave na bojišči obrno za svojo pokoro, te bi lahko z velikim vüpanjom čakao plačilo, ki ga čaka v večnosti. *Slovenski vojak.*

Bojna.

Na belgradskom konaki, to je kralevskom gradi naše i nemške zastave plahotajo. Belgrad, glavno mesto Srbije je opet naš. Naše čete pod vodstvom Kövess Herman generala so

zevzele Ciganjski otok i severni kraj Belgrada, nemci so pa od zahoda šli v mesto, štero je po krvavoj ročnoj borbi popolnoma zevzeto. Što ne bi spoznal važnost toga dogodka? Francozi ino angleži so nezmerno dosta strliva spravili v Srbijo z tem namenom, da bi tūodnet nas napadnoli po zevzetji Carigrada; i odgovor na té njim namen je: veselo plahotanje naših bander iz glavnoga mesta Srbije.

More biti kaj važnešega za nas i bole poniževalnoga za naše sovražnike? More kaj tūdi bole tolažiti bogoljubno dūšo, kak ta očividna pomoč Božja na stráni tistih narodov, ki so še največ dali na Boga? O, če bi se vsi narodi oklenili, ki v naših deželah prebivajo, prave Jezušove vere ni bi se nakanili na pravo pokorno življenje, hitro bi prišo mir.

Bog je pravičen tūdi, ne samo milostiven. More zato i kaštigati. More težiti njegova roka vse, ar smo vsi zagrešili, i bole more težiti tiste, ki so več grešili. Prostožidarstvo francozko, taljansko, nevernost srbska, nesmilnost angležka do katoličanskih irov, krutost ruska do polakov, — grešna prostost belgijcov, ki so v glavnom svojem mestu bogotajniki i puntari Ferreri, prostožidarci spomin gorpostavili, se more kaštigati. Moro se ti narodi močnej vdariti, kak drugi, ar so globše zadremali od drugih, da se prebūdijo i Boga páli spoznajo.

Tūdi mi smo grešili i so nas zadeti mogle zato bojnske nesreče, ali da smo ne tak krvavo preganjali Kristuša, kak drugi narodi, da smo v ništernih krajeh vekšo pokoro delali od naših sovražnikov, zato nam je dober Bog menjšo kaštigo naložo po zmagah, štere smo dobili, i štere, če mo verni Bogi, končno tūdi dobimo.

Te misli nas naj napunjavajo, kda čtemo poročila z bojišč.

Srbsko bojišče. Naše i nemške čete so zevzele glavno mesto Srbije *Belgrad*. Kre Dūnaja ležeče srbske čete so mogle z pred naših se meknoti. — V *Posavini* in *Močvi*, to je v krajini med Drinov i Savov so naši srbe nazaj odtirali. — *Gollwitz*, nemški general je prestopo Dūnajo pri *Semendriji* i prišeo v dolino *Moravo*. Vse tri velike reke: Dūnaj, Savo i Drino so naše čete prestopile na večih mestah i zgrabile 3000 srbov, 2 strojnivi puški i 3 štūke zaplenile.

Taljansko bojišče. Taljani so preminole dneve srdito napadali, a vse njuve napade so naši junaško odbili.

Rusko bojišče. Rusi so v Shodnoj Galiciji od *Tarnopola* na zapad srdito

napadali naše čete i prišli do naših postojank, ali odbiti so. — Ravnotak so odbiti tūdi v *Volhiniji*, kde so naše čete 6000 rusov zgrabile. Ruske zgūbe v teh bojah so jako velike. — Pred *Dvinskom* so nemci štiri kilometre široke ruske postojanke zevzeli, 1360 rusov zgrabili i 23 strojnih pušk zaplenili. — Pri *Nefedy*-ji so pa 135 rusov zgrabili. — V drugih krajeh ruskoga bojišča so samo menjši boji, šteri so zdaj na to, zdaj na ono stran vugodni. Če pri ednom kráji rusi nemce kaj nazaj porinejo i štero stotino nemcov vlovijo, njim nemci pri drugom kráji to po dupliškom povrnejo.

Francozko bojišče. Na francozkom bojišči je mir nastao. Samo menjši boji so se vršili, v šterih so nemci ništerne stotine sovražne vojske zgrabili, kaj malo napredūvali i nekaj orožja zaplenili.

Türsko bojišče. Na tom bojišči se je tūdi ne zgodilo kaj posebnoga. Türki so vužgali z strelbov edno sovražno ladjo, štera je pa odplavala i vršile so se kakše menjše borbe. Na tom bojišči bodo v kratkom najhitrej velike spremembe. Kda naše čete prek Srbije v Bolgarijo vderejo — 70 kilometrov majo samo napraviti od Donave pri železnih Vratah do bolgarske granice, — te, če že ne prle, začnejo türki tūdi napadati na Gallipoli angleže i francoze.

Krvavi boji so bili v Champagnei kde so francozi nemce napadnoli. Tak so se vkūplovili, ka je skoz dva človeka edna krugla šla pa ništerni so se tak krčovito držali sovražnika, ka so jihva niti po smrti ne mogli razločiti, nego vkūp so jihva mogli zakopati.

Odpadniki. Slavonske vogske novine objavljajo, da je v Ameriki na stotine horvatov stopilo v prostovoljne legije i šlo k Dardanelam proti türki, kje jih je več že bridko smrt prejelo. Zaistino vredna kaštiga za tiste, ki se proti prijateli i pomagače lastnoga naroda i mile domovine idejo borit. To je vse, srbska agitacija naredila, kak celi začetek toga krvavoga boja; značajen človek zato obsoditi more to politiko srbsko z celoga srca i dūše.

Vojvoda bolgarske vojske. Bolgarski car je imenūvao za vojvodo cele bolgarske vojske *Zekov* generala, vojnoga ministra.

Ka je dnes?

Dnes je nabiranje po naših cerkváh na podporo dobrih madjarskih listov i novin.

Slovinci! ne spozabite se pri toj

priliki z našega dobroga slovenskoga tiska! Na stotine pošilamo brezplačno na bojišče i v razne bolnišnice ljubim slovenkim vojakom slovensko čtenjé i krepimo njihove dūše v toj strašnoj borbi.

Ne spozabite se záto slovinci z našega tiska tūdi nej té dén, kda na madjarskoga darūjete. Darūjete i nam kakšo podporo té dén za naše vojake i jo pošlite v Črensovce, ar jo krvavo potrebūjemo za njé! *Vredništvo.*

Dom i svet.

Pokaštigani vojsko vkanjūvlačje. Sodnijski stolec v Szegedi je obsodo krivce pri prevažanji za vojsko. Dobili so od 6—10 let voze i od 6—8 let temnice.

Posojilo Romanie se je posrečilo. Angležko njoj je dalo peneze.

Določene cene. Za grahko je vlada določila 40 kor. po 100 kilah od 10. oktobra. Ta cena je za semensko grahko i v ta ceno je zapopadena i vožnja k skladišči na pa vreče i cena se more taki dolplatiti. — Za krumplice za jesti je cena določena do okt. 31-ga 9 kor., do nov. 30-ga 9 kor. 50 fil., do dec. 31-ga 10 kor., do febr. 29-ga 10 kor. 50 fil., do maja 1-ga 11 kron po 100 kilah. — Za druge krumplice je do dec. 31-ga cena 8 kor., zatém pa 9.

Vojno posojilo. Podpišūvanje na naše tretje vojno posojilo se je začelo. Apoštolski kralj je podpisao 10 milijon koron iz družinskih fundacij, Austrijska občinska posojilnica na grūnt je pa 12 milijon koron podpisala, naš milostiven višešnji pastir so 250 jezer kron podpisali po cerkvenoj hranilnici (kasi) i druga društva že več milijonov. Lepi začetek, daj Bog i srečen dokonček. Podpišūvanje bo trpelo do 17-ga novembra. Od 50 kron više se more posojūvati. Posojilo bo nosilo 6%. Na vsakoj pošti se lahko vrši podpišūvanje. Če se 100 kor. naednok dolplača, plačnik dobi do okt. 30-ga 2 kor. 90 fil. nazaj, sledkar pa 2 kor. 60 fil. Vredništvo naše da v toj zadevi presvetitve vsakomi, ki se knjemi obrné. Priporačamo vsem to podpišūvanje.

Grčko. Venizelos, bivši ministerski predsednik, ki je proti nam delao, je svojo čast zgūbo. Novi ministerski predsednik je postao *Zaimis*. — Grčka vlada je prepovedala francozom i angležom, da bi smeli v Soluni vojsko na sūho správljati srbov na pomoč, kaj so že začeli po dopūščenji Venizelosa, bivšega ministerskoga predsednika, koga je kralj za toga volo odposlao.

Bolgarija. Angleški, francozki, ruski, talijanski i srbski poslaniki so povrgli *Sofjo*. Dva ministerskiva častnika bulgarskiva sta je sprevaljala, edne do *Rusčuka*, druge do *Dedeagača*.

Francozko. Bulgarski poslanik je do rok dobo potne liste na odpotúvanje.

Glási.

Od naših vojakov. *Mrtev je: Kozar* Jožef z G. Petrovec, *Nemec* Janoš z V. Sela, *Šbul* Henrik z Sotine, *Temlin* Janoš z Črnc, *Zlebič* Štefan z Markovec, *Mencigar* Anton 20 let star mladenec z Pertoče sept. 26-ga; (naznano pajdáš.) *Čontola* Jožef z Motovilec. Vsem daj najti blaženo smilenje Šrce Jezušovo.

Odlikovanje po smrti: *Bicó* Janoša kadeta z Beltinec so odlikovali z velikov hrabostnov svetinjov. Odlikovanec je že pokojni.

Samomor. *Poredoš* Mihal z Bodonec se je obeso zatogavolo, ka je za vojaka ostao, jedini sin je pa pri vojski. — Težave velike mamó, istina je, ali zdvojiti ne smemo. Neba se še nej presúnola. Čaka nas plača v njej za trpljenje.

Mesarje nas dajo pozdraviti. „Srčno pozdravljenje pošlemo čtevcom Marijinoga Lista in Novin podpisani taborski mesarje požunskoga hranilnoga oddelka: *Mekiš* Štefan, desetnik, z Nuskove, *Csermák* Jožef z Veszprém-a *Kohn* Mihaly z Budapesta, *Valach* Augustin z Báttaszéka i *Železen* Franc z *Koprivnika*“ Belz, sept. 20.

Edno ves da spavati v Karpatah knez *Eszterházi* Mikloš, ki i v našem kráji ma velika imánja. Na imenúvani namen je naime odločo približno pol milijona koron.

Ne sme se davati napitek po železnici vlakovodjom (konduktorom) poleg prepovedi ministra nasega trgovinskoga.

Za 13 mesecov se je zglaso. *Landesz* Štefan vojak iz Komároma je lání septembra pri Lublini ranjen na nogi, premino. Zdaj je po ednom delanezmožnom vojaki, šteroga so domo pústili, glas poslao domo, da je zdrav v ruskom zevzetnistvi.

Keliko smo pripovali? Naše uradno poročilo naznanja, da smo na Vogrskom letos pripovali 45 milijon 860 jezer metercentov kukorice i 56 milijon 980 jezer metercentov krumplov.

Mro je od kolere v Maloj-kanizi eden človek. Kúga se dale ne širi.

Slovenska junakinja. Na taljanskem bojišči je julija 29-ga v bojnoj črti

ravno vino natakala za vojake slovenska deklina z Tolmina na Primorskem, po imeni *Kenda Berta*, kda je priletela taljanska granata i jo v koleno zadela. Spravili so jo v Ljubljano v bolnišnico, kde so njoj desno nogo odrezali. — Keliko požrtvovalnosti je mela ta siromaška dekla, štera je živelá iz zaslúžska svojih rok, ka je šla vboгим vojakom dvorit pri njuvom težávnom deli. Zaistino zaslúži nase občúdovanje, poštenjé najbole pa našo podporo. Dajmo kaj toj siroti na pomoč, ki premoremo! Vnogim našim vojakom je pomogla, pomagajmo i mi njej. Dobrovolne dare sprejme vredništvo naših Novin túdi za to vrlo slovensko junakinjo.

Za domovino mojih starišov i vogrsko pa zavoljo krščanske vere idem v 18-tom leti pod orožje pa se poslovim od svoje farne cerkvi, od tabernakla, kje Jezuš prebiva, od mile podobe Srca Jezušovoga, od blaženih naših zvonov, dúhovnikov, starišov, rodbine, poznancov, občine i cele gradške fare. Z Bogom mili moj slovenski kraj. Molite za méne k Šrci Jezušovomi naj me ne zavrže. — En mladenec z gračke fare.

Zakaj je levoga ropara podoba cela ostala? V srditih bojah na Primorskem na *Kalvariji* pri Podgori so stali prle trije križi. Zdaj že samo, je pravilo glasilo, samo levi razbojnik stoji. Kda bi stotnik vido, kak se porúši Kristušova i desnoga pokornoga razbojnika podoba i ostane samo levoga, je te čedne reči spregovoro „Tú vidimo, kak ropar ropari dobro hoče. Judaž pa pobija Gospoda.“

Kaj lahko pošljemo vlovljenim? 35 dek težke zavitke brez pisma smemo vlovljenim poslati, ne sme pa v njih piti bismo, nego kava, cukér, čokolada, duhan, rokavice i druge takše drobne reči.

Dár na sirote padlih vojakov. Z Žižkov so v té namen darúvali: Horvat Štefan 2 K 40 f, po 1 K.: Čurič Št., Zelko Št., Lutar Št., po 50 f.: Copot Jan., Fratar Št., Kozlar Jožef, po 20 f., Čurič Mat., Prša Martin, Récek Štef. žena, Vuk Ana, Hanc Ana, Horvat Ivan, Fratar Ana, Prša Jožef, Horvat Treza, Padar Štefan, Žalig Treza, Šómen Bara, Stanko Mih., Žižek Kata, po 30 fl.: Tórnar Ana, Rozman Mila, Kramar Treza, Horvat Martin, Prša Marija, Ko. Marija, po 40 fl.: Horvat Treza, Novak Ivan, Schwarzman Adam, Kolar Kata, Horvat Janoš, Zelko Roza, Žižek Martin, Kranjec Magda, Ritlop Mih., po 10 fl.: Krampač Mart., Bežek Ana, Fotivec Mih., Fotivec Ivan, Cigan Bara, Hajdinjak Roza, Grúškovnjak Anton, Spilak Matjaš, po 60 fl.: Čurič Štef., Krampač Kata, Škafar Matjaš, Kavaš Štef. 12 fl., Ritlop Št. 36 f., N. N. 4 f., Jerebic Kata 24 f., Sobočan Matjaš 70 f., Žalig Mih. 80 f., Haklin Marija 38 f. *Vklúp 20 K 34 f.* Odposlano X/7. v Budapest na dari namen.

Potrdilo. Plem g. Pósfay P., ravniteo sobočke okrajne bolnišnice z zahvalnostjov potrdi, da je za bolnišnico sprejeo od občine Lipovske 272 K. Krumplov i 74 kil jabok; z občin: Tišina, Tropovci, Gradišče i Petanci pa 100 K jabok, 40 K graha, 34 K pšenice i 44 K mele pa kaše.

Iz pisem naših vojakov.

„Novine so stariši, brati ino sestre“. „Poslali ste nas z milim srcom i z Marijov z domi v to tužno vojsko, v šteroj se vojskújemo za ljubénoga krala i za drago domovino do zadnje kaplice krvi. Kák blaženi dnevi so bili, kda smo doma v cerkev prihajali k ljubljénomu Jezušu. Zdaj je pa že več polleta minolo, ka smo ne bili pri sv. meši, ar smo pod soldačkov sáblöv. Na dom si dosta mislímó, od šteroga spomin ščemo meti. Prosimó vas zato, pošiljajte nam Novine štere, kda dobimo se v srci razveselimo, ar mislímó, ka so „zdaj pri nas naši stariši, brati i sestre“. (Kohek Ivan z Dol. Bistrice, služéč v Sanoki pri konjeh).

Veselje pri čtenji. „Novine i Marijin List vsi radi čtemo, ešče vogroza razlagamo našo materno reč i jočemo od veselja pri čtenji“. (Vidonja Bela v bolnišnici v Komaromi).

Pismo našega nepozabnoga Dravec Alojzija pred smrtjov. 1915 juli 12-ga. Globoke poštvani Gospod Klekl! Pošlem njim srčen pozdrav in zahválo za očinsko skrb. Novine dobim rédno, pét falatov mi hodi, vsaki tjedén je dobim, preveč se njim veselim, istina mála so, in na redke hodijo, liki blága záto zadosta nosijo; moji tivárišje ali bole rekoč moji bojnski brati ne samo iz té stotine v šteroj sam liki iz celoga polka z menov vréd komaj čakajo vsikdar na friške naše Novine. Jaz je komaj v roke dobim te se mi že molijo, naj je med nje dám, čtemo je vsi. Víše kak sto naših slovincov slúži pri našem polki, in vsi radi čtejo. Navékšeso iz Ravenskoga pa so vsi dobri domobranci, záto se pa ne malo veselím nad njimi. Marijin list sam ešče samo ednok dobo na bojnske polé. Pa kak so mi pisali prečastni Gospod, da so mi čislo túdi poslati; čislo sam ne dobo v roke. Prelepa hvála na vse, hočem jezerkrát zaslúžiti to dobro djánje s menom, samo naj me moj mili Jezuš obdrži v moči i v zdrávji pa naj morem srečno prek prestati ete žalosten žitek. Že se nam prevnoža vsem eto dugo mantránje, lih záto ešče mirovno nosimo naš járem, naše križe. Morem ovaditi, či bi ne v veri i v molitvi moč zajimali bi že vsi v dvojnost spadnoli.

Dale pišem: Ešče njim pošlem eden presrčen pozdrav, pa celi naših slovenji, ka so s menom eti, njihovo prečastno peršono vsi poznajo ešče lu-

taráni pa s kem koli gučim kaj od našega slovstva, jih vsaki spomina, pa mi velijo naj pišem da pošlejo oni tudi pozdrave poštvanamomi Gospodi. Jaz pišem rad, pa bi znao pisati zadosta, in lepo risati v naše Novine, naš bojnski žitek, ali kaj pomága, ob prvim neimam kaj mi je naj bole potrebno, paperov. Kúpiti ne moremo nikaj, zvün kakše perotnine, to kúpujemo od pávrov; obdrúgim neimam časa, ár jaz ešče izdaj sam v takšom službi, da drúgoga oprávlam. Bojnske službe na méne ne spádnejo nikaj, pa v ogenj či idemo, sam li odzaja ali bole v zavarvanom mesti záto se pa mánrám zdrúgim, lahko si denok obvarjem žitek. Pisali so mi prečastni Gospod, da molijo za méne; z celim srcem se njim zahválím na vnoгих molitváj štere oprávlajo doma za méne i za vse nás, štere so zaistino potrebne za nás, ár ne cérkvi, ne meše, ne spovedi, ne dúhovnikov na bojnom poli; pa niti moliti ne moremo.

Naznanili so mi trí nove svéte meše na Slovénskom; hvála Bogi! naj se pomnožejo delavci v Gospodnovi gorica. Kda se kaj tákšega godi domá ali je kakši lepi svétek, te me žalost malo ne zakole. Gospod Kocián, naš vrli plebanoš so mi tudi pisali, da so letos pa obslúžávali svétešno svétek Presv. Srcá Jezusa v Slovénskojvési in so spovedli 160 pršon pa so za méne posebno molilí in tak mi pišejo sto in sto mojih dobri, da molíjo za méne pa se vsem zahválím s celim srcem i za vse moje dobre jaz tudi molim pa bi njim vsem rad poslal zahválo in pozdrave z bojnoga polá, da zaistino mislim na vse ki so domá in je stisnjeno držim v srci, ali pisma ne morem pisati kak sam že pisao neimam prilike.

Zmágovitno idemo naprej pa skoro brezi zgúbe, z naših slovencov kaj jih poznam slednja dvá meseca je samo eden mrtev iz Markovec Žlebič Števan, eden pa ranjen na roki tudi iz Markovec Schusterwerner Kloši. Telko zgúbe vem od májuša 25-ga mao med naših sloveni, več nikaj. Pa kak vidim, se dobro nosimo in vojújemo, ár je delo bilo; ruske puške neprestanoma pokajo in mi se li v zdrávji držimo. Preporáčam se njim ešče ednok v molitev, vdáni sam v Božo volo, vúpam se v Bogi, trpim mirovno, delam verno. S Bogom! Škafarovo familijo tudi dám pozdraviti. *Lojz.*

Bojna pesem.

(Spisao jo: Tibaut Martin z Žižkov, črnovojnik v 20. domobranskem pešpolki)

Vi nesrečni srbi,
Trdokorni lúdi,

Ki ste vnoĝo lúbavi
Po sveti razdrúžili.

Vnoga mlada grlica
Zgúb'la svojga para
Ki ga z svojega serca
Bi rada zadržala.

Vnoga drobna deca
So zgúb'li očeta,
Ar ta srbska šrapnela
Njega je umorila.

Vnoga tužna žena
Zgúb'la tivariša,
Je prišla smrtna krugla
Je v grob ga notri vrgla.

Vnogi tužni starši
So svoje sine zgúb'li
Ki bi njim na stare dni
Velka podpora bili.

Vnoga mati stara
Se je žalostila,
Gda sina jedinoga
V bojno je odpravljala.

Idi v meri sin moj,
Jezus bod' prij'tel tvoj,
Verno zmér Boga moli
Na strašnom bojnom poli.

Teško sam te tužna
Gori odhranila
Da bi te že zgúbila,
Ne sem si nej misljala.

Sin moj brelúbleni
Bodi veren vsigdi
Kralji Ferenc Jožefi,
Vogrskoj domovini.

Sin odstavil starše,
Moži svoje žene
Vsi so mogli od idti
Se ziti na bojišči.

Z Bogom oča, mati,
Drage sestre, brati,
Túd' z Bogom žena moja
I vsa dečka drobna.

Jas bom mogel idti
Na bojišče priti,
Branit našega kralja
I kot našega kraja.

Za koga sam svojo
Položil prisego,
Bodem brano vu ognji
Imo verno na vodi.

Čuvaj Bože kralja
Od neprijátela
Vogrsko domovino.
Pa vtisaj strašno bojno.

Z decom vnoga žena
Tuguje za moža
Da pisma, nitiglasa
Ne čúje več od njega.

Piše ona tužna
Do rdečga križa . . .
Tom odnet glas dobila:
On v zemli že počiva.

Vnogi je ostavo
Zmalom decom ženo,
V nevoli in žalosti
Na etom tužnom sveti.

Poleg srbske vole
Z sveta preminol je,
Ki bi v méri živo tá
Še vnoga, duga leta.

Molte Boga zame
Ka vzeme me v Srce
Mili Jezuš Bože moj
Vu nebeski orsag svoj.

Daj njim Bože dragi
Mér in pokoj večni
Vsem, ki so preminoli
Vu toj svetovnoj bojni.

Najnovéše.

Bulgaria je boj napovedala Srbiji. Iz zanesljivih izvirov nam javijo z Zúricha, ka je Bulgária 12-ga ob 11-tó boj napovedala srbotom, Včasi té dén so bulgárce napodnoli potrdjeno srbsko mesto *Knjaševác* ino posvojili. Na to so tórki tudi začnoli napáde na podporo bulgárcev.

Románia je vópovedala, ka vsakojáčki nepristránka ostáne.

Mir prosi rususki nadvojvoda v Berlini. Z Sofie poročajo, ka Cyril rususki nadvojvoda se že več dni nepoznáno v Berlini zdrávlje, gde pozvedávlje, kak bi se meli volo nemci miriti: Na rususkom vsi to držijo, ka se mi žnjimi za 2 meseca zmirimo.

Pošta.

Horvat Jožef Vančavés. Poročila od zgúb najdete doma pri župani veškom. Tam poglednite. Če ne objávljeno, v šteroj bolnišnici bi se vračo, te ga je sovražnik ranjenoga vlov. Če bi pa kak nepoznáni znao pri našoj vojski vmreti, to pa zvedite pri sobočkom okrajnom glavárstvi, kde so takših fotografije izpostavljene. I. **D. Slovenskaves.** Nehajmo tiste vlačúge, naj nosijo zdaj špote svojega grešnoga življenja i naj se spokorijo. **Dúndek Treza Skakovci.** Dúndek Imre je premino med márcá 1—20 dnévi. Dajte ga iskati med vlovljenimi, ar je ne dokazano, da bi mrtev bio. **Zorko E. Nagykanizsa.** Srčna hvála na glasi. Pred odidete, me obiščíte. Naj H. i drúge slovence odišle sprevaia Presr. Srce Jezusovo.

Vsem. Prosimo drage naročnike, naj nam dug povrnejo na Novine, ki ga še majo. Dužnikom po opomini Novine stavimo.

Taborska pošta se je odprla za zavitke 5 kil na sledeče številke: 6, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 40, 42, 44, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 116, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 126, 127, 128, 130, 132, 134, 135, 137, 139, 141, 143, 144, 150, 154, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 171, 173, 175, 177, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 200, 201, 202, 204, 206, 207, 208, 209, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 251, 252, 253, 254, 255, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 350, 351, 352, 353, 355, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 601, 602, 603, 604, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615 i 630. Na té številke se sprejmejo zavitki samo v pondelek, tork i sredo, na 11, 39, 51, 125, 149, 169 i 186-to pa vsaki den. Zavitek more biti v lesenoi ladi ali v voščeno platno správljen i od 5 kil nej zmetnejši.